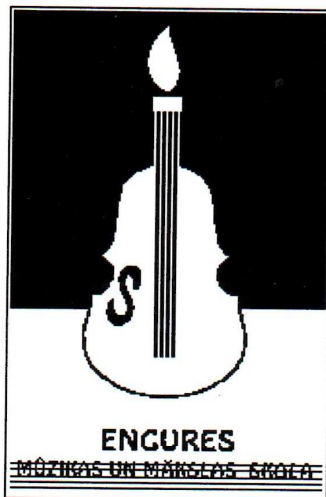

APSTIPRINATS:

Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore Ina SELIVANOVIČA
2016. gada "1." "septembrī"
ar rīkojumu nr. 1-10/14, p. 1.3

ENGURES MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA

PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA MĀCĪBU PRIEKŠMETS „KLARNETES SPĒLE”

KODS 20V 212 031

Mācību priekšmeta programma pieņemta Engures Mūzikas un mākslas skolas metodiskās komisijas 2016. gada 23. augusta sēdē, protokols Nr. 2

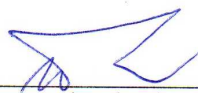
Mācību priekšmeta programma izstrādāta saskaņā ar 2015. gada 31. marta licencētās profesionālās ievirzes izglītības programmas P-11415

Pūšaminstrumentu spēle-Klarnetes spēle prasībām.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja

Pedagogs Uldis Folkbergs

/amats, vārds, uzvārds/

/paraksts/

MĀCĪBU PRIEKŠMETA MĒRĶI

1. Nodrošināt audzēknim iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei izglītības programmā “Pūšaminstrumentu spēle- Klarnetes spēle”;
2. Sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. Radīt motivāciju izglītības turpināšanai profesionālās vidējās izglītības pakāpē;
4. Sekmēt audzēkņa pozitīvas attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA UZDEVUMI

1. Nodrošināt audzēkņa sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi mūzikas instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtīborientācijas veidošanu mūzikā atbilstoši uzņemšanas prasībām mūzikas profesionālās vidējās izglītības programmās;
2. Sekmēt muzikālās darbības pieredzes apguvi mūzikas instrumenta spēlē un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
3. Sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
4. Atrasisīt audzēkņa muzikalitāti un individuālās radošās spējas;
5. Attīstīt muzikālo dzirdi, muzikālo atmiņu un ritma izjūtu;
6. Attīstīt muzikālo domāšanu;
7. Attīstīt pamatprasmī raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
8. Apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
9. Sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA MĀCĪBU SATURA

APGUVES ILGUMS UN APJOMS

Audzēknis izglītības programmas apguvi uzsāk līdztekus vispārējās pamatizglītības pakāpei tajā kalendārajā gadā, kurā audzēknim aprit 8, 9 vai 10 gadi (vai vecāki ar priekšzināšanām) un izglītošanos turpina līdz vispārējās pamatizglītības pilna kursa apguvei, bet ne ilgāk kā līdz 18 gadu vecumam. Izglītības programmas apguves ilgums 6 – 7 mācību gadi.

	1. m.g.	2. m.g.	3. m.g.	4. m.g.	5. m.g.	6. (*7) m.g.	Kopā
Kontaktstundu skaits nedēļā	2	2	2	2	2	2 (2)	420 (490)
Kontaktstundu skaits gadā	70	70	70	70	70	70 (70)	420 (490)
Patstāvīgā darba stundas nedēļā	4	4	5	6	6	6 (6)	1085 (1295)
Patstāvīgā darba stundas gadā	140	140	175	210	210	210 (210)	1085 (1295)

**7. mācību gadā audzēkņi mācību priekšmeta programmu apgūst padziļināti kopā ar 6.klasi.*

Mācību gads 35 nedēļas, 36. nedēļa – eksāmenu nedēļa.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS

MĀCĪBU SATURS

1. KLASE

Instrumenta uzbūve un kopšana, salikšana un izjaukšana. Racionālas stājas apguve – mugura, pleci, galvas poza klarnetes spēles laikā; roku un pirkstu novietojums uz klarnetes, instrumenta novietošana pie lūpām. Specifiskās elpošanas elementu apguve – ieelpa, izelpa. Diafragmas darbība klarnetes spēles laikā. Specifiskā elpošanas un instrumenta spēles apvienojums. Ambušūra nostādīšana. Aplikatūras apguve sol -sol2. Gammu, vingrinājumu, etižu un skaņdarbu skaits un temps – pēc skolotāja ieskatiem.	Zināt: • Nošu nosaukumi – do, re, mi, fa, sol, la, si. • Nošu vērtības – vesela nots, pusnots, ceturtdaļa, astotdaļa. • Pauzes – vesela pauze, puspauze, ceturtdaļpauze, astotdaļpauze. • Metrs – divdaļu un trijdaļu metrs. Taktsmērs – 2/4, 3/4, 4/4. • Ritms kā dažāda garuma nošu virknes. • Tempa apzīmējumi: <i>ritenuto</i>, <i>fermāta</i>. • Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi: <i>p</i>, <i>mp</i>, <i>f</i>, <i>mf</i>, <i>cresc.</i>, <i>dim.</i> • Atskaņošanas paņēmieni: <i>legato</i>, <i>detache</i>.
--	--

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

1. E.Kloze Etīde Nr. 1 C dur, Etīde Nr.3 C dur, Nr.5 C dur
2. F.Demnics Etīde Nr. 11 F dur
3. Radovičs Etīde Nr. 4 C dur
4. A.Štarks Etīde Nr. 14 d moll

Mākslinieciskais repertuārs

1. Latviešu tautas dziesma “Aijā, žūžū, lāča bērni”
2. Latviešu tautas dziesma “Aijā, Ancīt, aijā”
3. I. Krasevs “Top - top”
4. V. A. Mocarts “Allegretto”
5. D. Šostakovičs “Maza polka”
6. D. Tjurks “Arioso”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etiķes vai skaņdarbi

2. KLASE

Prasmes un iemaņas	Zināšanas un priekšstati
Racionālas stājas pilnveide – mugura, pleci, galvas poza klarnetes spēles laikā; roku un pirkstu novietojums uz klarnetes, instrumenta novietošana pie lūpām. Specifiskās elpošanas elementu pilnveide – ieelpa, izelpa. Diafragmas darbība klarnetes spēles laikā. Specifiskā elpošanas un instrumenta spēles apvienojums. Ambušūra darbības pilnveide. Gammas – G dur, F dur, C dur, a moll, d moll, e moll Metronoms - - 60 – 72, spēlējot astotdaļās. Vingrinājumu un etižu skaits pēc skolotāja ieskatiem. Mācību gada laikā jāapgūst 4 – 6 dažāda rakstura skaņdarbi.	Nostiprināt iepriekšējā mācību gadā apgūtos mūzikas terminus: • Tempa apzīmējumi: <i>ritenuto, fermāta</i>. • Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi: <i>p, mp, pp, f, mf, ff, cresc., dim.</i> • Atskaņošanas paņēmieni: <i>legato, detache, staccato</i>. Audzēkņu individuālajos plānos jāparedz dažādu tautību komponistu, laikmetu, stilu un žanru skaņdarbi. Audzēkņiem jāsniedz zināšanas un priekšstati par izpildāmo skaņdarbu, komponistu, darba žanru, stilu atbilstoši audzēkņa uztveres spējām.

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

1. E.Kloze Etīde Nr.1 C dur, Etīde Nr.3 C dur, Nr.5 C dur
2. F.Demnics Etīde Nr.11 F dur
3. Radovičs Etīde Nr.4 C dur
4. A.Štarks Etīde Nr.14 d moll
5. R.Štarks Etīde Nr.15 C dur
6. G.Lange Etīde Nr.12 F dur
7. S.Rozanovs Etīde Nr.1 C dur

Mākslinieciskais repertuārs

1. L. van Bēthovens “Vācu deja”
2. J. S. Bahs “Dziesma”
3. G. F. Hendelis “Ārija”
4. V. A. Mocarts “Menuets”
5. V. A. Mocarts “Cītaras dziesma”
6. F. Šūberts “Lendlers”

7. D. Kabaļevskis “Dona Kihota serenāde”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etīdes un skaņdarbi

3. KLASE

Prasmes un iemaņas	Zināšanas un priekšstati
Racionālas stājas pilnveide – mugura, pleci, galvas poza klarnetes spēles laikā; roku un pirkstu novietojums uz klarnetes, instrumenta novietošana pie lūpām. Specifiskās elpošanas elementu pilnveide – ieelpa, izelpa. Diafragmas darbība klarnetes spēles laikā. Specifiskā elpošanas un instrumenta spēles apvienojums. Ambušūra darbības pilnveide. Mažora un minora gammas līdz 2 zīmēm, trijskaņu arpedžijas <i>detache</i> un <i>legato</i>. Metronoms - - 72 – 84, spēlējot astotdaļās. 6 – 8 etīdes. 4 - 6 skaņdarbi.	Zināt iepriekšējā mācību gadā apgūtos mūzikas terminus, kā arī jaunos: - Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi – <i>sforzando</i>. - Temps un tempa apzīmējumi – <i>rallentando</i>, <i>ritardando</i>, <i>a tempo</i>, <i>Tempo I</i>, <i>adagio</i>, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>andantino</i>, <i>allegretto</i>, <i>allegro</i>, <i>vivo</i>. - Vispārējie apzīmējumi – <i>aplikatūra</i>. Audzēkņu individuālajos plānos jāparedz dažādu tautību komponistu, laikmetu, stilu un žanru skaņdarbi. Audzēkņiem jāsniedz zināšanas un priekšstati par izpildāmo skaņdarbu, komponistu, darba žanru, stilu atbilstoši audzēkņa uztveres spējām.

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

A.Štarks Etīde Nr.24 C dur, Etīde Nr.25 C dur, Etīde Nr.28 a moll, Etīde Nr. 31 G dur,

Etīde Nr.36 e moll, Etīde Nr.38 e moll.

S.Rozanovs Etīde Nr. 13 C dur, Etīde Nr. 18 a moll.

Mākslinieciskais repertuārs

1. V.A.Mocarts “Andante”
2. J. S. Bahs Tēma no 40.kantātes
3. I. Kosenko “Pastorāle”
4. Jēk. Mediņš “Menuets”
5. Dž. Geršvins “Summertime”
6. D. Kabaļevskis “Dona Kihota serenāde”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etīdes un skaņdarbi

4. KLASE

Prasmes un iemaņas	Zināšanas un priekšstati
Racionālas stājas pilnveide – mugura, pleci, galvas poza klarnetes spēles laikā; roku un pirkstu novietojums uz klarnetes. Specifiskās elpošanas elementu un diafragmas darbības pilnveide. Darbs pie izlīdzināta skanējuma visos reģistros. Ambušūra nostabilizēšana. Priekšnesuma prasmju izkopšana. Mažora un minora gammas līdz 3 zīmēm, trijskaņu arpedžijas <i>detache</i> un <i>legato</i>. Metronoms - - 56, spēlējot sešpadsmitdaļās. Lasīšana no lapas. 6 - 8 etīdes. 4 - 6 skaņdarbi.	Zināt iepriekšējos mācību gados apgūtos mūzikas terminus, kā arī jaunus: - Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi: <i>sforcendo</i>. - Temps un tempa apzīmējumi: <i>Largo, lento, vivace, presto, meno mosso, piu mosso</i>. - Skaņdarbu rakstura apzīmējumi: <i>marcato, espressivo, leggiero, scherzando, cantabile, dolce, con moto</i>. - Vispārējie apzīmējumi: <i>non troppo, subito, sempre, assai, con D.C. al Fine, simile, poco a poco, tenuto</i>. Audzēkņu individuālajos plānos jāparedz dažādu tautību komponistu, laikmetu, stilu un žanru skaņdarbi. Audzēkņiem jāsniedz zināšanas un priekšstati par izpildāmo skaņdarbu, komponistu, darba žanru, stilu atbilstoši audzēkņa uztveres spējām.

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

- A.Presmans Etīde Nr. 49 D dur, Etīde Nr.51 D dur
- G.Kloze Etīde Nr. 43 F dur
- A.Štarks Etīde Nr. 46 d moll
- A.Hofmans Etīde Nr 40 F dur, Etīde Nr. 47 d moll, Etīde Nr. 48 d moll

Mākslinieciskais repertuārs

- A. Korelli „Kuranta”
- L. van Bēthovens Sonatīne Do
- A. Regi „Deja”
- E. Dārziņš “Melanholiskais valsis”
- G. F. Telemans “Žīga”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etīdes un skaņdarbi

5. KLAŠE

Prasmes un iemaņas	Zināšanas un priekšstati
Racionālas stājas pilnveide – mugura, pleci, galvas poza klarnetes spēles laikā; roku un pirkstu novietojums uz klarnetes. Specifiskās elpošanas elementu un diafragmas darbības pilnveide. Darbs pie izlīdzināta skanējuma visos reģistros un frāzējuma. Ambušūra nostiprināšana. Priekšnesuma prasmju izkopšana. Mažora un minora gammas līdz 4 zīmēm, trijskaņu arpedžijas <i>detache</i> un <i>legato</i>. Metronoms - - 62, spēlējot sešpadsmitdaļās. 6 – 8 etīdes. 4 - 6 skaņdarbi.	Zināt iepriekšējos mācību gados apgūtos mūzikas terminus, kā arī jaunus: - Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi: <i>calando</i>. - Temps un tempa apzīmējumi: <i>accelerando</i>, <i>animato</i>, <i>sostenuto</i>. - Atskaņošanas paņēmieni: <i>glissando</i>, <i>portato</i>. - Skaņdarbu rakstura apzīmējumi: <i>marziale</i>, <i>giocoso</i>, <i>agitato</i>, <i>capriccioso</i>. - Vispārējie apzīmējumi: dubultdiēzs, dubultbemols. Audzēkņu individuālajos plānos jāparedz dažādu tautību komponistu, laikmetu, stilu un žanru skaņdarbi. Audzēkņiem jāsniedz zināšanas un priekšstati par izpildāmo skaņdarbu, komponistu, darba žanru, stilu atbilstoši audzēkņa uztveres spējām.

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

- Bertiņegro Etīde Nr. 58 g moll
- A. Presmans Etīde Nr. 51 D dur
- S. Rozanovs Etīde Nr. 54 h moll, Etīde Nr. 59 g moll
- M. Kreins Etīde Nr.60 g moll
- A. Štarks Etīde Nr. 53 h moll, Nr.61 A dur

Mākslinieciskais repertuārs

- D. Skarlatti Sonāte
- M. Gļinka „Vokalīze”
- R. Ščedrins „Svētki”
- N.Rakovs “Brīvdienas”
- L. van Bēthovens Sonatīne

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etīdes un skaņdarbi

6. (*7.) KLASE

Prasmes un iemaņas	Zināšanas un priekšstati
Specifiskās elpošanas elementu un diafragmas darbības pilnveide. Darbs pie izlīdzināta skanējuma visos reģistros, darbs pie frāzējuma. Ambušūra darbības pilnveide. Priekšnesuma prasmju izkopšana. Mažora un minora gammas līdz 5 zīmēm, trijskaņu arpedžijas <i>detache</i> un <i>legato</i>. D₇. Metronoms - - 66, spēlējot sešpadsmitdaļās. Hromatiskā gamma. Lasīšana no lapas. 6 - 8 etīdes. 4 - 6 skaņdarbi.	Zināt iepriekšējos mācību gados apgūtos mūzikas terminus, kā arī jaunos: • Temps un tempa apzīmējumi: <i>rubato</i>, <i>pesante</i>, <i>presstissimo</i>, <i>allargando</i>, <i>grave</i>. • Skaņdarbu rakstura apzīmējumi: <i>brillante</i>, <i>burlesco</i>, <i>con amore</i>, <i>con spirito</i>, <i>doloroso</i>, <i>sonore</i>, <i>sotto voce</i>, <i>animato</i>, <i>con brio</i>, <i>risoluto</i>, <i>semplice</i>, <i>tranquillo</i>. • Skaļuma pakāpju maiņu apzīmējumus: <i>morendo</i>. Audzēkņu individuālajos plānos jāparedz dažādu tautību komponistu, laikmetu, stilu un žanru skaņdarbi. Audzēkņiem jāsniedz zināšanas un priekšstati par izpildāmo skaņdarbu, komponistu, darba žanru, stilu atbilstoši audzēkņa uztveres spējām.

Ieteicamais instruktīvais un mākslinieciskais repertuārs*

Instruktīvais repertuārs

- S.Rozanovs Etīde Nr. 1 C dur
- S.Rozanovs Etīde Nr. 8 a moll, Etīde Nr. 11 F dur, Etīde Nr. 68 C dur
- A.Štarks Etīde Nr. 66 c moll, Etīde Nr. 65 Es dur
- A.Regī Etīde Nr. d moll,
- V.Petrovs Etīde Nr. 3 C dur

Mākslinieciskais repertuārs

1. Ž. M. Leklērs “Žīga”
2. P.Čaikovskis “Noktirne”
3. J. Stamīcs Koncerts klarnetei C dur
4. Ž. Masnē “Meditācija”
5. B. Bovers Klarnetes sonatīne
6. K. Debisī “Meitene ar linu krāsas matiem”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes etīdes un skaņdarbi

MĀCĪBU PRIEKŠMETA NOSLĒGUMA PRASĪBAS

Mācību priekšmeta apguves pārbaudījumus Klarinetes spēlē organizē divās daļās:

- 1) spēles tehnisko prasmju pārbaude – gammas un instruktīvais materiāls;
- 2) mākslinieciskā repertuāra atskaņojums.

Klarinetes spēles tehnisko prasmju pārbaude

- Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpēdžijas līdz 5 atslēgas zīmēm un D₇ ; detašē [*detache*] un legāto [*legato*];
- viena tehniska etīde;
- mūzikas terminu zināšanu pārbaude;
- lasīšana no lapas.

Klarinetes spēles mākslinieciskā repertuāra atskaņojums.

Eksāmenā jāatskaņo no galvas:

- viens izvērstas formas skaņdarbs un miniatūra vai
- trīs dažāda rakstura skaņdarbi.

Eksāmena programmas hronometrāža līdz 20 minūtēm.

NOSLĒGUMA EKSĀMENA PROGRAMMAS IESPĒJAMIE VARIANTI*

- Ž. M. Leklērs “Žīga”
A. Balodis „Arieta”
R.Gliers „Romance”
- J. Stamics Koncerts klarnetei C dur I vai II, III daļa
Š.Danklā „Balāde”
- B. Bovers Klarinetes sonatīne
P.Čaikovskis „Noktirne”
- Jēk. Mediņš „Romance”
D. Obērs „Presto”
N.Lisenko „Elēģija”

* Vai līdzvērtīgas sarežģītības pakāpes skaņdarbi

MĀCĪBU SASNIEGUMU VĒRTĒŠANAS PAMATPRINCIPI UN KĀRTĪBA

Mācību sasniegumu vērtēšanas pamatprincipi:

1. Pozitīvo sasniegumu summēšana;
2. Pārbaudes obligātums: audzēkņi saņem vērtējumu par izglītības programmas obligātā satura apguvi;
3. Audzēkņa zināšanām, prasmēm un attieksmēm noteikto kritēriju atklātība un skaidrība – prasību kopums iegūtās izglītības kvalitātes vērtēšanai atbilstoši izvirzītajiem izglītības programmas, kā arī mācību priekšmeta programmas mērķiem un uzdevumiem
4. Vērtēšanas formu un veidu dažādība;
5. Pārbaudes pieejamība: pārbaudes darbā ir jādod iespēju audzēknim apliecināt zināšanas, prasmes, iemaņas un attieksmes visiem līmeņiem atbilstošajos uzdevumos un situācijās, mācību starprezultātu un galarezultātu pārbaudēs iekļaujamajam mācību satura apjomam jāatbilst mācību priekšmeta programmā noteiktajam saturam.
6. Audzēkņa mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni;
7. Mācību priekšmeta vai tās daļas apguve tiek vērtēta ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā:
 - Augsts apguves līmenis: izcili – 10; teicami – 9;
 - Optimāls apguves līmenis: ļoti labi – 8; labi – 7; gandrīz labi – 6;
 - Vidējs apguves līmenis: viduvēji - 5; gandrīz viduvēji – 4;
 - Zems apguves līmenis: vāji – 3; ļoti vāji – 2; ļoti, ļoti vāji – 1.

Balles	Koeficients	Līmenis
10 9	1 – 0.86	Augsts A
8 7 6	0.85 – 0.59	Optimāls O
5 4	0.58 – 0.35	Pietiekams P
3 2 1	0.34 – uz leju	Nepietiekams N

8. Vērtējums 10 ballu skalā rada iespēju analizēt audzēkņa mācību sasniegumu kvalitāti, vērtējot:
 - Mācību satura apguves apjomu, kvalitāti un līmeni (zināt, prast, pārzināt, lietot);
 - Papildus informācijas ieguvī, iniciatīvu un patstāvību mācībās;
 - Attieksmi pret mācīšanos, sevi apkārtējo pasauli;
 - Kārtību, uzcītību, mērķtiecību, uzvedību, paškontroli, ieinteresētību un darba stilu;
 - Sadarbības un saziņas prasmes;
 - Mācību sasniegumu dinamiku.
9. Mācību priekšmeta apguves zināšanu un prasmju pietiekams novērtējums ir 4 balles, 3 un zemākas balles ir zināšanu un prasmju sasniegumu nepietiekams novērtējums.
10. Audzēkņu zināšanu un prasmju sasniegumus novērtē un veic ierakstus sekmju žurnālā un audzēkņu liecībā; izglītības programmas noslēgumā – sekmju kopsavilkumu žurnālā un audzēkņu apliecības sekmju izrakstā.
11. Mācību priekšmetā izsludinātos eksāmenos, eksāmena rezultātus vērtē ar rīkojumu apstiprināta komisija, kura eksāmena rezultātus atspoguļo protokolā.
12. Mācību priekšmeta pedagogs, saskaņā ar eksāmena protokolu, eksāmena atzīmi ieraksta sekmju žurnālā un, ņemot vērā gada un eksāmena atzīmi, nosaka galīgo atzīmi. Galīgās atzīmes atspoguļošanai noteicošā ir eksāmena atzīme.
13. Mācību priekšmeta zināšanu un prasmju apguves vērtēšanā pielieto selektīvo, diagnosticējošo un noslēguma formas. Zināšanu un prasmju vērtēšanas formas un metodes apspriež un pieņem pedagogiskā padome, apstiprina skolas direktors.
14. Audzēkņi, kurš slimības vai citu attaisnojošu iemeslu dēļ nevar piedalīties eksāmenos, nākamajā klasē pārceļ saskaņā ar Iekšējo normatīvo aktu par vērtēšanas kārtības nosacījumiem (mācību priekšmetos, kuros nav izsludināts eksāmens, audzēkņu zināšanu un prasmju sasniegumu novērtē pedagogs, ņemot vērā, ka: semestra vērtējums ir vidējā atzīme, kas atspoguļo semestra laikā iegūtās atzīmes, ieskaitot mācību koncertus un tehnisko prasmju pārbaudes un citas zināšanu un prasmju vērtējuma formas; gada vērtējums ir vidējā atzīme, kas atspoguļo divos semestros iegūtās vidējās atzīmes.)
15. Audzēkņi, kurš slimības dēļ nav apguvis mācību priekšmeta programmas prasības, var atstāt iepriekšējā klasē uz atkārtotu mācību gadu, rakstiski informējot par to audzēkņa vecākus.

PRASMJU PĀRBAUDES VĒRTĒŠANAS KOMPONENTI UN VĒRTĒŠANAS SKALA:

Vērtēšanā pielieto 10 ballu vērtēšanas skalu:

Apguves līmenis	10 ballu sistēma	Satura apguve procentos	Skaidrojums
Augsts apguves līmenis (apgūts)	10 (izcili)	95-100%	Augsts zināšanu un prasmju līmenis, kas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības. Radoša pieeja. Izvērtēšana – prasme veidot spriedumus, prasme izvērtēt pēc izstrādātiem kritērijiem.
	9 (teicami)	86-94%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības un iegūta prasme patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sintēze – prasme savienot priekšstatus vai informāciju, veidojot jaunus, oriģinālus spriedumus vai secinājumus. Prasme risināt problēmas, izmantojot vairākus informācijas avotus.
Optimāls apguves līmenis (apgūts)	8 (ļoti labi)	77-85%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču reizēm trūkst prasmes patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sasniegti darbam izvirzītie uzdevumi. Analīze – prasme sadalīt informāciju daļās, lai parādītu izpratni, sakarības.
	7 (labi)	68-76%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču konstatējami atsevišķi trūkumi to patstāvīgā realizēšanā un pielietošanā. Izmantošana – prasme izmantot apgūtās zināšanas jaunā situācijā.
	6 (gandrīz labi)	59-67%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču patstāvīgais zināšanu un prasmju līmenis atsevišķās jomās ir nepietiekošs un nepārliciecināms.
Pietiekams apguves līmenis (daļēji apgūts)	5 (viduvēji)	47-58%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu līmenis vairākās jomās ir nepietiekošs un nestabils, kā arī trūkst iemaņu tās patstāvīgi pielietot. Izpratne – prasme demonstrēt, kā iegūtā informācija saprasta
	4 (gandrīz viduvēji)	35-46%	Gandrīz apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu un prasmju līmenis daudzās jomās ir nepietiekošs. Zināšanas – prasme atcerēties vai atpazīt informāciju.
Nepietiekams apguves līmenis (nav apgūts, vēl jāmacās)	3 (vāji)	23-34%	Mācību priekšmeta programmas zināšanas apgūtas virspusēji, vājš prasmju līmenis.
	2 (ļoti vāji)	11-22%	Apgūtas atsevišķas mācību priekšmeta programmas zināšanas, taču nav prasmju tās pielietot.
	1 (ļoti, ļoti vāji)	0 -10%	Absolūts mācību priekšmeta programmas zināšanu un prasmju trūkums, nav veikti visi pedagoga definētie uzdevumi.

Mācību sasniegumu pārbaudes vērtēšanas kritēriji mācību priekšmetiem:
individuālās nodarbības (mūzikas instrumenta spēle)
Audzēkņu mācību koncertos/eksāmenos

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums punktos	Vērtējuma skaidrojums
1. Izpildījuma tehniskā precizitāte (tempa noturība un atbilstība, intonatīvā tīrība, ritma precizitāte, skaņveides paņēmieni (štrihu) precīzs pielietojums, skaņas kvalitāte, u.c.)	9-10	Visi tehniskā arsenāla komponenti tiek pielietoti skaidri, precīzi un pārliecinoši, augstā profesionālā līmenī.
	6-8	Izpildījuma tehnikas līmenis kopumā labs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nepietiekama.
	4-5	Izpildījuma tehnikas līmenis viduvējs; vairāku komponentu pielietojumā trūkst precizitātes un prasmes.
	1-3	Zems izpildījuma tehnikas līmenis; lielākā daļa komponentu pielietoti nepareizi.
2. Skaņdarba muzikālā tēla, satura un formas atklāsmē.	9-10	Spilgts un pārliecinošs skaņdarba satura, tēlainības un formas traktējums.
	6-8	Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi skaņdarba satura atklāsmē pielietoti skaidri un saprotami, tomēr izpildījumā vietām pietrūkst spilgtuma un radošas pieejas.
	4-5	Nepārdomāts un neskaidrs skaņdarba satura un formas traktējums; nelielas radošā potenciāla izpausmes.
	1-3	Interpretācija neatbilst skaņdarba saturam; zems radošais potenciāls.
3. Nošu teksta precizitāte, skaņdarba atskaņojuma atbilstība mūzikas stilam.	9-10	Precīza nošu teksta un izpildījuma norādījumu interpretācija; pārliecinošs skaņdarba stila traktējums.
	6-8	Izpildījumā konstatētas dažas nošu teksta un izpildījuma norādījumu neprecizitātes; trūkst konsekventas skaņdarba stila izpratnes.
	4-5	Izpildījumā konstatētas vairākas nošu teksta un izpildījuma norādījumu neprecizitātes; nepārliecinošs skaņdarba stila traktējums.
	1-3	Izpildījumā daudz nošu teksta kļūdu, lielākā daļa skaņdarba izpildījuma norādījumu netiek ievēroti.
4. Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums, mākslinieciskās izteiksmes brīvība, uzstāšanās kultūra	9-10	Augsta skatuves kultūra; spilgts un pārliecinošs mākslinieciskais sniegums.
	6-8	Skatuves kultūra atbilst uzstādītajām prasībām; mākslinieciskajā sniegtā vietām pietrūkst izteiksmes brīvības un pārliecības.
	4-5	Skatuves kultūra tikai atsevišķos komponentos atbilst uzstādītajām prasībām; viduvējs mākslinieciskais sniegums.
	1-3	Skatuves kultūras neatbilst izglītības programmas prasībām; zems mākslinieciskā snieguma līmenis.

Mācību sasniegumu pārbaudes vērtēšanas kritēriji mācību priekšmetiem:
individuālās nodarbības (mūzikas instrumenta spēle)
Tehniskās ieskaites vērtēšanas kritēriji un vērtēšanas skala
Prasības pārbaudījumā –gammās/etīde

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums punktos	Vērtējuma atšifrējums
1. Atskaņojuma tehniskais līmenis- temps, rokas stāvoklis, skaņas artikulācija – izlīdzināts skanējums.	3	Ļoti lēns temps, tehnikas komponenti pielietoti nepareizi un /vai neprecīzi.
	4-5	Lēns temps, dažu tehnisko komponentu izpildījums neprecīzs.
	6	Diezgan lēns temps, daži tehniskie komponenti tverti neprecīzi (roku kustību organizācija), pietrūkst pārliecības un izlīdzināta skanējuma.
	7-8	Atbilstošs temps, visu tehnisko pamatformu pārzināšana labā līmenī, laba toņa kultūra.
	9 - 10	Viss atskaņojuma tehniskie komponenti tiek pielietoti vispusīgi un sabalansēti, to skaidrs, precīzs un pārliecinošs pielietojums
2. Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums – dinamika, skaņas kvalitāte, (etīdē - frāzējums, kulminācija)	3	Tehniskais līmenis ir vājš . Mākslinieciskais sniegums neatbilst saturam.
	4-5	Daudz teksta kļūdas un neprecizitātes. Kopējais mākslinieciskais sniegums ir nestabils.
	6	Atskaņojumā ir dažas neprecizitātes. Kopumā mākslinieciskais sniegums ir pietiekams, vietām formāls.
	7-8	Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi pielietoti skaidri un precīzi. Priekšnesums ir stabils un pārliecinošs.
	9 - 10	Spilgts un muzikāls priekšnesums, pilnībā atklāj māksliniecisko saturu

Prasības pārbaudījumā –Nošu lasīšana no lapas
(nepazīstama skaņdarba spēlēšana no lapas, atbilstoši programmas prasībām)

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums punktos	Vērtējuma atšifrējums
1. Komponista norāžu ievērošana	3	Atskaņojums neatbilst komponista norādēm. Tehniskais līmenis vājš.
	4-5	Atskaņojums daļēji atbilst komponista norādēm.
	6	Atskaņojums visumā atbilst komponista norādēm. Tehniskais līmenis ir pietiekams.
	7-8	Atskaņojums atbilst komponista iecerei.
	9 - 10	Atskaņojuma tehniskais līmenis ir augsts, komponista norādes tiek ievērotas pilnībā.
2. Nošu teksta precizitāte	3	Daudz nošu teksta kļūdu, netiek ievērotas alterācijas zīmes

	4-5	Ir nošu teksta kļūdas un neprecizitātes.
	6	Ir dažas nošu teksta kļūdas un neprecizitātes. Tehniskais līmenis ir pietiekams.
	7-8	Tiek ievērotas komponista norādes. Tehniskais sniegums ir stabils un pārliecinošs.
	9 - 10	Tehniskie komponenti tiek pielietoti pārliecinoši, ļaujot pilnībā brīvi pievērsties skaņdarba satura atklāšanai.
3.Mākslinieciskais izpildījums	3	Mākslinieciskais sniegums neatbilst saturam.
	4-5	Sniegumā sniegums ir nestabils – aizķeršanās.
	6	Visur pielietoti mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi.
	7-8	Sniegumā tiek pielietoti mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi.
	9 - 10	Sniegums ir muzikāls un pārliecinošs.

Mūzikas terminoloģijas/kolokvija vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums (formatīvais)	Vērtējuma atšifrējums
Mūzikas terminoloģija/ kolokvijs (tiek pārbaudītas audzēkņu zināšanas mūzikas terminoloģijas zināšanā, kā arī kolokvijs mācību programmu noslēdzot)	Neieskaitīts	Audzēkņu zināšanas mūzikas terminoloģijā ir nepietiekamas, vājas. Audzēknis nezina lielāko daļu pedagoga nosaukto terminu nozīmi; pedagogam nosaucot skaidrojumu nevar nosaukt terminu. Vājas zināšanas kolokvijā.
	Ieskaitīts	Šo vērtējumu audzēknis saņem, ja var izskaidrot 2/3 pedagoga nosaukto terminu; pedagogam nosaucot skaidrojumu, var nosaukt terminu. Atbild vismaz 2/3 uz jautājumiem kolokvijā.

Mācību sasniegumu vērtēšanas formas un veidi

1.	Diagnosticējošais darbs; tehniskās ieskaites	Rakstiska vai praktiska zināšanu un prasmju pārbaudes forma ar mērķi diagnosticēt izglītojamo reālās zināšanas un prasmes, atbilstoši licencēto un KM apstiprināto izglītības programmu ietvaros.	10 ballu skalā
2.	Praktiskais darbs	Zināšanu, praktisko iemaņu un attieksmju pārbaudes forma, kas ietver apgūto mācību vielu viena vai vairāku mācību programmās ietverto tematu apjomā.	10 ballu skalā

3.	Mājas darbs/rakstu darbs	Darbs, ko izglītojamais veic patstāvīgi mājās, skolā apgūtās mācību vielas nostiprināšanai.	10 ballu skalā vai “ieskaitīts”, “neieskaitīts”
4.	Pārbaudes darbs	Temata vai temata loģiskas daļas noslēguma pārbaudes darbs.	10 ballu skalā
5.	Ikdienas pārbaudes darbs	Pārbaudes darbs, kurā pārbauda, kā apgūta vienas vai divas mācību priekšmeta programmas prasības jeb sasniedzamais rezultāts.	“ieskaitīts”, “neieskaitīts” vai 10 ballu skalā
6.	Tēmas noslēguma darbs, mācību koncerti	Zināšanu, prasmju un attieksmju pārbaudes forma, kas īstenojama tēmas/semestra vidū vai noslēgumā.	10 ballu skalā
7.	Semestra ieskaite un eksāmeni, noslēguma pārbaudes darbs	Semestra nobeiguma darbs, kas ietver mācību gadā apgūto vielu. Kopvērtējums.	10 ballu skalā
8.	Izglītības programmas noslēguma pārbaudījums	Atbilstoši licencētajām un KM apstiprinātajām izglītības programmām, lai novērtētu izglītojamo mācību sasniegumus profesionālās ievirzes izglītības ieguvei.	10 ballu skalā; Eksāmens ir nokārtots, ja vērtējums ir ne zemāks par 4 ballēm, mūzikas instrumenta spēlē- ne zemāk par 5 ballēm.

Audzēkņa mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto praktiski produktīvo **formu**:

- programmas atskaņošana;
- tehnisko prasmju pārbaude;
- mutvārdu pārbaude.

Audzēkņa mācību sasniegumu vērtēšanā izmanto sasniegumu vērtēšanas **veidus**:

- eksāmens – summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- akadēmiskais mācību koncerts - summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- atklātais mācību koncerts – tiek pielietoti divi vērtējuma veidi – formatīvais un summatīvais vērtējums;
- tehnisko prasmju pārbaude – diferencēts vērtējums;
- konkurss - summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- mūzikas terminoloģija – formatīvais vērtējums – “ieskaitīts”, “neieskaitīts”;
- noklausīšanās - festivāliem, konkursiem – bezatzīmju vērtējums;
- noklausīšanās - beigšanas eksāmeņiem - summatīvā vērtēšana 10 ballu vērtējuma skalā;
- tematiskie festivāli, tematiskie koncerti – bezatzīmju vērtējums.

Lietoto terminu skaidrojums:

Bezatzīmju vērtējums – īss mutisks vai rakstisks vērtējums par audzēkņa mācību darbību, darba stilu, attieksmi pret mācībām un mācību sasniegumu attīstības dinamiku.

Starpizvērtējums – (formatīvā vērtēšana) – mācību sasniegumu izvērtējums mācību laikā, kad vēl iespējams mainīt procesa gaitu un rezultātus, lai pedagogs sadarbībā ar audzēkni veiktu nepieciešamo mācību procesa korekciju, lai motivētu audzēkni mācību sasniegumu uzlabošanai.

Apkopojošais vērtējums – (summatīvā vērtēšana) – norāda, cik labi apgūts mācību saturs un sasniegti mācību mērķi.

PĀRBAUDĪJUMU GRAFIKS

1.mācību gadā svarīga pareiza ambušūra un elpas (izelpas) izveidošana, tādēļ 1. mācību gadam programmā netiek paredzētas konkrētas prasības par piedalīšanos tehnisko prasmju pārbaudēs un akadēmiskajos mācību koncertos.

Mācību gada nobeigumā paredzēts pārceļšanas eksāmens, kurā audzēknim jāatskaņo divas latviešu tautas dziesmas vai skaņdarbs un latviešu tautas dziesma. Tehnisko grūtību pakāpe – pēc skolotāja ieskatiem.

Mācību gads Semestris		Mācību koncerts	Tehnisko prasmju pārbaude	Pārceļšanas eksāmens
1. MĀCĪBU GADS	I semestris		-	
	II semestris		-	Divas latviešu tautasdziesmas vai skaņdarbs un latviešu tautas dziesma vai divi dažāda rakstura skaņdarbi
2. MĀCĪBU GADS	I semestris	Divas latviešu tautasdziesmas vai skaņdarbs un latviešu tautas dziesma.	Gammas – līdz 1 atslēgas zīmei. 1 etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm)	-
	II semestris	Populārās mūzikas skaņdarbs	Gammas – līdz 1 atslēgas zīmei. 1 etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm) un mūzikas terminoloģija atbilstoši mācību gada prasībām.	Divi dažāda stila un rakstura skaņdarbi

3. MĀCĪBU GADS	I semestris	Divi dažāda rakstura skaņdarbi.	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 2 atslēgas zīmei <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	-
	II semestris	Populārās mūzikas skaņdarbs	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 2 atslēgas zīmei <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	Divi dažāda rakstura skaņdarbi.
4. MĀCĪBU GADS	I semestris	Divi dažāda rakstura skaņdarbi.	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 3 atslēgas zīmei <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	—
	II semestris	Populārās mūzikas skaņdarbs	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 3 atslēgas zīmēm <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	Divi dažāda rakstura skaņdarbi vai izvēstas formas skaņdarbs, kurš sastāv vismaz no 2 daļām..
5. MĀCĪBU GADS	I semestris	Divi dažāda rakstura skaņdarbi.	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 4 atslēgas zīmēm <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	
	II semestris	Populārās mūzikas skaņdarbs	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 4 atslēgas zīmēm <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	Divi dažāda rakstura skaņdarbi vai izvēstas formas skaņdarbs, kurš sastāv vismaz no 2 daļām..
6.(7.*) MĀCĪBU	I semestris	Tehnisko prasmju pārbaude	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 5 atslēgas zīmēm <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska etīde (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī tiek pārbaudītas mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.	

		Akadēmiskais mācību koncerts	Divi dažāda rakstura skaņdarbi, no kuriem viens neietilpst beigšanas eksāmena programmā.
	II semestris	Noslēguma eksāmens: I daļa – tehnisko prasmju pārbaude	Viena mažora, viena minora gamma un trijskaņu arpedžijas līdz 5 atslēgas zīmēm <i>detache</i> un <i>legato</i> ; viena tehniska eņģe (pieļaujams atskaņojums no notīm), lasīšana no lapas, kā arī tiek pārbaudītas mūzikas terminoloģijas zināšanas atbilstoši mācību gada prasībām.
		Eksāmena programmas noklausīšanās	Martā – daļa programmas tiek atskaņota no galvas. Aprīlī – 2/3 programmas no galvas. Maijā – visa programma no galvas (ģenerālmēģinājums)
		Noslēguma eksāmens: II daļa – mākslinieciskā repertuāra atskaņojums	Izvērstas formas skaņdarbs un miniatūra, vai trīs dažāda rakstura skaņdarbi. Programmas hronometrāža līdz 20 min.

MĀCĪBU DARBA FORMAS, METODES

Mācību programmas, vadlīnijas un citi dokumenti var dot tikai skolotāja darbības galvenos virzienus, konkrētais mācību saturs jāveido pašam skolotājam, izmantojot reālās kultūras dzīves elementus.

Skolotājs katram audzēknim veido savu, individuālo pieeju, mācību priekšmeta programmas ietvaros izvirza mērķi, uzdevumus, mācību paņēmienus, kas atbilst konkrētā audzēkņa personības individualitātes īpatnībām – atbilstoši audzēkņa vecumam, klasei, mūzikas apgušanas pedagoģiskajām un mākslinieciskajām likumsakarībām.

Skolotājam ir jāapzinās, ko viņš var gaidīt un prasīt no katra audzēkņa. Izvirzāmo prasību un uzdevumu atlases galvenais kritērijs ir skaidra pārliecība par to, kas katram audzēknim ir visvajadzīgākais viņa personības veidošanai, domāšanas, loģikas, iztēles, radošo un praktisko spēju attīstībai.

Audzēknim mācību procesā jāmacās pašiem novērtēt mūzikas parādību vērtību. Jāapgūst prasme aizstāvēt savus uzskatus, nepakļauties svešām ietekmēm. Muzikālās darbības procesā audzēknim veidojas sava attieksme, prasmes lasīt, pierakstīt, sacerēt mūziku, iesaistīties muzikālā darbībā, audzēknis bagātinās emocionāli, pilnveidojas racionālā domāšana, attīstās atmiņa, uztvere.

Mācību darba formas

Mācību procesa pamata darba forma ir **mācību stunda**. Vienas mācību stundas ilgums – 40 min. Stundās, ņemot vērā klarnetes spēles mācīšanās īpatnības, tiek apgūti tie paši elementi, kas pārējo priekšmetu stundās: zināšanas, prasmes un sabiedrības pieredze, tiek veidotas attieksmes, notiek muzikālā audzināšana.

Pie mācību procesa darba formām jāpieskaita arī ekskursijas, koncertu un citu mākslas un mūzikas pasākumu apmeklējumi. Blakus iegūtajām izziņas rezultātam audzēkņi tuvāk izjūt dabu, apkārtējo vidi, cilvēkus. Bez šās izjūtas nav saprotami daudzi skaņdarbi, kuros komponisti iedvesmojušies no dabas parādībām. Audzēkņiem nepieciešama emocionālo un estētisko pārdzīvojumu bagātināšana.

Koncertu un mākslas pasākumu apmeklēšana iesaista audzēkņus tai sabiedriskās dzīves jomā, kurai viņi gatavojas ar savu mācību darbību. Koncerta, mākslas izstādes apmeklējumu nedrīkst uzskatīt par atpūtu vai izklaidēšanos. Šādi apmeklējumi bagātina cilvēku, dod jaunu enerģiju ikdienas darbam.

Mācību metodes

Ar mācību metodi saprotam skolotāja un audzēkņu didaktiskās sadarbības paņēmieni sistēmu, ar kuras palīdzību audzēkņi apgūst jaunas zināšanas, prasmes un iemaņas, vienlaikus attīstot arī savas izziņas spējas.

Mācību metožu klasifikācija pēc zināšanu avotiem:

- Dzīvā vārda metodes – sistemātiskā izklāsta jeb monoloģiskās metodes un pārrunu (jautājumu – atbilžu) jeb dialogiskās metodes;
- Darbs ar grāmatu – patstāvīgais darbs ar grāmatu;
- Uzskates metodes – novērošana, demonstrēšana, ekskursija;
- Praktiskās metodes - vingrinājumi.

Mācību metožu izvēle ir joma, kas maz atkarīga no programmām, mācību grāmatām un skaņu ierakstu resursiem, jo tikai un vienīgi skolotāja iniciatīva, prasme, talants un izdoma nosaka to, kā skolotājs iemācāmo materiālu, skaņdarbu aizvadīs līdz audzēkņa apziņai, kā nonāks līdz programmā ietverto prasmju un iemaņu sasniegšanai.

Klarnetes spēles iemaņas ir apgūstamas ar ilgstošu, pacietīgu darbu un daudzveidīgiem vingrinājumiem.

NOŠU MATERIĀLU SARAKSTS

1. Popovs J. Vingrinājumi klarnetei: Mācību līdzeklis mūzikas vidusskolu audzēkņiem un konservatoriju studentiem / sast. J.Popovs. – R.: Māc. iest. met. kabinets, 1982.
2. Popovs J. Vingrinājumi un etīdes klarnetei. – R.: Māc. iest. met. kabinets, 1982.
3. Skaņdarbu krājums klarnetei un klavierēm: Mācību līdzeklis BMS un mūzikas vidusskolu audzēkņiem / sast. E.Mednis. – R.: Māc. iest. met. kabinets, 1983.
4. Štarks A. 36 vieglas etīdes klarnetei: Mācību līdzeklis mūzikas mācību iestāžu audzēkņiem. – R., 1975.
5. Viegla etīdes: 1- 3 klase / sastādījis A.Presmans. – Maskava: “Mūzika”, 1973.
6. Viegli skaņdarbi klarnetei. – Rīga: ”Ulma”.
7. Classical Pieces / arranged for Clarinet and Piano. – Moscow: “Muzyka”, 1988.
8. Rozanov S. Clarinet Tutor: 2nd part. – Moscow: ”Muzyka”, 1990.
9. Balassa – Berkes, Klarinett Schule. Ersther jahrgang. – Budapest: Zenemukiado Vallalat, 1954.
10. Гетман В.А. Азбука кларнетиста: Мет. пособие для начинающих. - М: ”Советский композитор”, 1987.
11. Гурфинкель В..Я. Школа игры на кларинете 2 – е переизд. – Киев: “Мистецтво”, 1965.
12. Диков Б. Школа игры на кларинете системы Т.Бема. - М: ”Советский композитор”, 1975.
13. Хрестоматия для кларинета. 1 – 3 классы: Пьесы / Часть I. – М: “Музыка”, 1994.

MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS SATURA APGUVEI

NEPIECIEŠAMĀ APRĪKOJUMA APRAKSTS

Telpu aprīkojums
mācību telpas (pūšaminstrumentu klase-1, klavieru klases-3, mūzikas teorijas klases-2, kamerzāle-1)
mūzikas atskaņošanas iekārtas zālē
koncertzāle, klausītāju krēsli
flīģelis (zālē)
skaņu izolējošas (ugunsdrošās) durvis telpām
digitālās klavīres
interneta pieslēgums visās klasēs, WiFi
Spogulis
Tehnoloģiskās iekārtas, aprīkojums un instrumenti
pedagoga galds
grāmatu plaukti
klarnetes (1-Es klarnete, 2 – Bb klarnetes)
metronoms
nošu pultis
klavierkrēsli
klavīres
krēsli
dators ar aprīkojumu
CD atskaņotājs
Materiāli, palīgmateriāli un tamlīdzīgi
nošu materiāli
mācību grāmatas
uzskates līdzekļi
metodiskie materiāli

Mūzikas terminu minimums

Termins	Saīsinājums	Izruna	Nozīme	Mācību gads
Skaļuma pakāpju maiņas apzīmējumi				
piano	p		klusi	1, 2
mezzo piano	mp	meco piano	vidēji klusi	1, 2
pianissimo	pp		ļoti klusi	1, 2
forte	f		skaļi	1, 2
mezzo forte	mf	meco forte	vidēji skaļi	1, 2
fortissimo	ff		ļoti skaļi	1, 2
crescendo	crsc.	kreščendo	pakāpeniski skaļāk	1, 2
diminuendo	dim.		pakāpeniski klusāk	1, 2
sforzando	sf	sforcando	pēkšņi pastiprinot	3
rinforcando	rf., rfz.	rinforcando	pēkšņi akcentējot	5
calando		kalando	izdzīstot	6
morendo			noklusinot skanējumu	6
Temps un tempa apzīmējumi				
ritenuto	rit.		kavējoties	1, 2
fermāta			izturēt ilgāk noti vai pauzi	1, 2
a tempo			iepriekšējā tempā	3
Tempo I		tempo primo	sākuma tempā	3
meno mosso			mierīgāk, lēnāk	4
piu mosso			dzīvāk	4
rallentando	rall.		palēninot	5
ritardando	ritard.		palēnināt	5
accelerando	accel.	ačelerando	paātrināt	6
animato	anim.		apgaroti	6
allargando	allarg.		paplašinot	6
rubato			brīva atkāpšanās no stingrā tempa	6
Ļoti lēnie tempi				
adagio		adadzio	lēni, dziedoši	3
largo			ļoti plaši un lēni	3
lento			stiepti	3

grave			svarīgi	5
pesante		pezante	smagi	5
Lēnie tempi				
andante			lēni, nesteidzoties	2
sostenuto			lēni, savaldīgi	4
Mērenie tempi				
moderato			mēreni	2
andantino			mazliet ātrāk par andante	2
allegretto			mazliet lēnāk par allegro	2
Ātrie tempi				
allegro			ātri	3
vivo			dzīvi	3
Ļoti ātrie tempi				
vivace		vivače	ļoti dzīvi	5
presto			ļoti ātri	5
prestissimo			vispārākā pakāpe no presto	6
Atskaņošanas paņēmieni				
detache		detašē	nepārtraukta, saistoša spēle, skaņas atdala tikai ar mēli	1, 2
legato			saistīti, līdzeni, plūstoši	1, 2
non legato			atcelti	1, 2
staccato		stakāto	asi, atrauti	1, 2
glissando			slīdoša pāreja	6
portato, portamento			atdalot	4
Skaņdarba rakstura apzīmējumi				
cantabile		kantābile	dziedoši	3
dolce		dolče	maigi	3
con moto		kon moto	ar kaustību	3
espressivo	espress.		izteiksmīgi	4
leggiero	legg.	ledžiero	viegli	4
marcato		markato	uzsvērti	4
scherzando		skercando	jokojot	4
marziale		marčiale	maršveidīgi	5
giocoso		džokozo	jautri, priecīgi	5

agitato		adžitato	satraukti	5
capriccioso		kapričiozo	kaprīzi	5
animato			apgaroti	5
con brio		kon brio	ugunīgi	5
risoluto		rizoluto	noteikti	5
semplice		semplice	vienkārši	5
tranquillo		trankvillo	mierīgi	5
brillante		briljante	spīdoši, spoži	5
burlesco		burlesko	koniski	5
con spirito		kon spirito	aizrautīgi	5
doloroso		dolorozo	bēdīgi, žēli	5
funebre			drūmi, sēri	6
sonore			skanīgi	6
sotto voce		soto voče	pusbalsī	6
Daži vispārēji apzīmējumi				
aplikatūra			Vienas skaņas atskaņošana ar dažādiem pirkstu tvērieniem	3
D.C.al Fine		da kapo al fine	no sākuma līdz vārdam Fine - beigas	3
simile			līdzīgi	4
poco a poco		poko e poko	pamazām	4
tenuto			izturēti	4
non troppo			ne pārāk	4
subito			pēkšņi	4
sempre			patstāvīgi	4
assai			ļoti	4
con			ar	4
dubultdiēzs	x		paaugstina skaņu par toni	5
dubultbemols	bb		pazemina skaņu par toni	5

Seno deju žanrs

Menuets	franču deja 17. – 18.gadsimts	3/4 taktsmērs
Gavote	franču deja 18.gadsimts	4/4 taktsmērs
Burrē	franču deja	3/8, 4/4
Bolero	spāņu deja	3/8, 3/4
Pavana	spāņu deja	2/4
Sarabanda	spāņu deja	3/4 , 3/2
Mazurka	poļu deja	3/4 , 3/8
Polonēze	poļu deja 16.gadsimts	3/4
Polka	čehu deja 19.gadsimts	2/4 , 4/4
Žīga	angļu deja	6/8 , 9/8 , 12/8
Valsis	balles deja 19.gadsimts Čehijā, Vācijā, Austrijā	3/4

Mācību priekšmeta programma AKTUALIZĒTA: _____ 01.09.2020.
Rīkojums Nr. 1-10/26 p.1.6.

(datums, gads)

Programma apspriesta mūzikas izglītības programmu *Metodiskās komisijas* sēdē
25.08.2020. prot.nr. 2

Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore

Ina Ineta Gailāne

01.09.2020.

Mācību priekšmeta programma AKTUALIZĒTA: _____
(datums, gads)

Programma apspriesta mūzikas izglītības programmu *Metodiskās komisijas*
sēdē _____ prot.nr. _____

Direktore: _____

(vārds, uzvārds, paraksts)

_____ (datums)

Mācību priekšmeta programma AKTUALIZĒTA: _____
(datums, gads)

Programma apspriesta mūzikas izglītības programmu *Metodiskās komisijas*
sēdē _____ prot.nr. _____

Direktore: _____

(vārds, uzvārds, paraksts)

_____ (datums)